

Verlag gesprek Danny de Vries (verkenner)

Met: CDA en PvdD

Mirjam Sterk & Chris Westerlaken

Anjo Travaille & Jesseka Batteau

29 maart 2023

Verder aanwezig: Ruud Poort (griffie), Berbel Ferwerda (griffie, verslag)

Inleiding

In het eerste gesprek heeft het CDA aangegeven dat een coalitie met de PvdD programmatisch niet voor de hand ligt. PvdD heeft in het eerste gesprek aangegeven alleen met het CDA in een coalitie te kunnen als het CDA donkergroene keuzes wil maken voor de komende jaren. De verkenner wil in dit gesprek samen met CDA en PvdD bekijken of er wellicht mogelijkheden zijn dat CDA en PvdD wel samen in een coalitie zouden kunnen gaan zitten.

Landbouw

Beide partijen vinden dat het op het gebied van landbouw anders moet.

Het CDA geeft aan dat de benadering van de PvdD anders is dan die van het CDA.

Het CDA wil boeren/bewoners eigenaarschap geven in het proces. CDA zegt verder dat veel meer akkerbouw in de provincie Utrecht niet realistisch is. Ook gelooft het CDA niet in de termijn van de PvdD. Als de veestapel afneemt zal dat alleen een bijeffect kunnen zijn van maatregelen die je neemt om andere doelen te halen als bv. Stikstofreductie. CDA zal nooit akkoord gaan met het stellen van een doel op reductie van de veestapel. Hier zit een onoverbrugbaar verschil van inzicht.

CDA noemt PvdD een getuigenispartij. Het PvdD programma is niet realistisch, het is volgens het CDA luchtfietserij.

PvdD wil de komende 4 jaar 50% reductie van de veestapel met op lange termijn 75% reductie.

Vermindering van stikstof wil de PvdD realiseren door minder vee. Dat is tegelijk een oplossing voor opgaven op het gebied van waterkwaliteit, grondwaterpeil en biodiversiteit.

Een belangrijk uitgangspunt van de PvdD is dat de mens niet alleen staat in het ecosysteem. De mens is een onderdeel van het systeem.

Er moeten volgens PvdD echt ingrijpende keuzes worden gemaakt om de natuur- en stikstofproblemen op te lossen en te voldoen aan de wetgeving: verhoging peil, minder vee, extensiveren landbouw.

PvdD geeft aan dat het bij het CDA aan urgentie ontbreekt. De provincie gaat de doelstelling niet halen als alles van onderop moet komen. Verplichting zal nodig zijn, maar de provincie zal ook moeten stimuleren, meenemen en steunen. Dat zijn de twee lijnen van de partij.

Het CDA geeft aan de urgentie zeker wel te zien, ook aan doelen wil werken om de natuur te herstellen, maar dat de benadering van het CDA geheel anders is en niet de reductie van de veestapel als doel heeft.

Toch wordt op het dossier landbouw ook een overeenkomst gezien. Namelijk het goed zorgen voor de boer. Alleen wil de PvdD dat niet met de garantie doen dat die boer ook altijd boer kan blijven. Dat is namelijk, net als bij andere beroepen, afhankelijk van de maatschappelijke mogelijkheden.

Het CDA spreekt over een sociaal ecosysteem, het gaat niet alleen over de landbouw maar ook over de leefbaarheid van het landelijk gebied. Gun de boer de keuzes die hij maakt. De boer zorgt ook voor de instandhouding van het cultuurlandschap. Er moet wel een verdienmodel voor de boer inzitten.

De PvdD geeft aan dat het niet goed gaat met de boeren in het huidige systeem: de helft is sinds het begin van deze eeuw gestopt, de helft leeft onder het minimuminkomen.

Het CDA is het hier niet mee eens en zegt dat het prima gaat met de boeren, het is maar hoe je rekent.

Natuur

PvdD geeft aan dat er een grote natuuropgave ligt, ook in het huidige coalitieakkoord om nieuwe natuur te realiseren en 600.000 nieuwe bomen te planten. Nu gaat er gebouwd worden bij bijvoorbeeld Soestdijk en in Hart van de Heuvelrug. Bomen worden hier gekapt voor de aanleg van woningen en voorzieningen. Dat wil de PvdD anders. Er is in ieder geval een evaluatie op doelen nodig van de in 2004 gestarte aanpak van Hart van de Heuvelrug.

Het CDA zegt dat er niet veel ruimte in deze plannen zit. Er is grote woningnood. De plannen lopen al heel lang en het CDA voelt er weinig voor die open te breken. Bovendien kent de provincie het instrument van de boscompensatie. Daarnaast is er maar een beperkt deel waar de provincie zelf over kan beslissen.

Keuzes

PvdD vraagt zich naar aanleiding van het verkiezingsprogramma van het CDA af wat de keuzes van het CDA zijn. 'Regio Utrecht is in 2050 de gezondste regio van Nederland' staat er in het CDA verkiezingsprogramma. Hoe kan de partij deze doelstelling realiseren? Dit vraagt om grote intensieve keuzes.

Het CDA wil naar een gezonde samenleving. Energietransitie, klimaatneutraliteit, natuurdoelen, impact landbouw en bijvoorbeeld sport. Dat zijn een heleboel maatregelen die daaraan moeten bijdragen.

Voor de PvdD zijn voor de door het CDA benoemde doelstelling meer ingrijpende keuzes nodig.

Overeenkomsten

PvdD ziet overeenkomsten met het CDA op o.a. de dossiers wonen, mobiliteit (geen verbreding A27) en doorfietsroutes.

CDA ziet overeenkomsten met PvdD op de dossiers bibliotheken, leefbaarheid platteland (bereikbaarheid), inclusiviteit en participatie.

Conclusie

De conclusie is dat over de aanpak van de landbouw, transitie landelijk gebied en de uitvoering Hart van de Heuvelrug een fundamenteel verschil van inzicht blijft en deze daarmee vrijwel onoverbrugbare punten blijven voor samenwerking in een coalitie.